

godt; derom kan der være forskellige Meninger, og det er netop derfor, jeg siger, at det ikke er godt. Smidlertid skal jeg altsaa tillade mig at gjentage, at jeg ikke skjønner, at dette Forslag bør vedtages, eller at de Herrer, som ellers kunde stemme med Mindretallet, bør stemme for dette Forslag. Sdet jeg altsaa skal tillade mig at anbefale det af Mindretallet under Nr. 21 stillede Forslag, skal jeg nu gaa over til at gjøre nogle enkelte Bemærkninger med Hensyn til det Forslag, det erede Flertal har stillet. Den erede Ordfører gjorde forskellige Bemærkninger dertil, og gjorde nogle indledende Bemærkninger, som vistnok ere fuldkommen rigtige. Han sagde, at det erede Flertal imod sin Villie var kommen til at indtage en afventende Stilling til anden Behandling. Dette gjorde vi Allesammen i Finantsudvalget; det var det erede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther), der overhuggebe Knuden, og det var ganske vist det erede Medlem, som først bragte Mindretallet til at tage Stilling, og jeg erkjender, at det erede Flertal ogsaa derved kom til at tage Stilling. Hvad angaar det, at Mindretallet tog Stilling for det stillede Forslag ved 2den Behandling, saa mener jeg, at det med Nødvendighed maatte gjøre det. Naar vore Præmisser vare givne i Betænkningen, skjønner jeg ikke rettere, end at man kunde have foreholdt os med al Virkning, at vi ikke skulde have udtalt noget Saadant, naar vi ikke vare beredte til at indløse vort Ord, og det var ogsaa det, den erede Forslagsstiller stærkt slog paa ved anden Behandling. Sdet den erede Ordfører anbefalede det Forslag, der var stillet af Flertallet, erkjendte han, at der kunde gjøres vægtige Indvendinger imod det; det erede Medlem tilspøede nogle anbefalinger, og sagde, at det havde adskillige gode Sider; det skulde f. Ex. medvirke til, at medens man ellers her kom til at forhandle med Skolefonden, hvor der var Provfster, Proprietærer og andre saadanne Personer — (Berg: Det sagde jeg ikke.); jeg beder om Forløbelse, jeg noterede det, da det blev sagt — som kunde være ubehagelige og uretfærdige, saa havde man dog her fornøden Klarhed, og det var godt, at man havde det; det var dette, der blev accentueret meget stærkt; men det kommer an paa, om man ikke havde krænkert disse Principer for at faae denne Klarhed bragt tilveie, og dette gif den erede Ordfører mærkbarlig let over, eller rettere sagt, han berørte slet ikke Principet, undersøgte ikke, om det ogsaa kan gaa an saaledes uden videre at erkjende, at Statens Tilskud kan gives direkte til Skolelærere, til kommunale

Embedsmænd. Det er dog virkelig et Princip, som nok er en lille Smule Behandling værd; men det gif den erede Ordfører ikke ind paa. Nu er det klart, at Skolelærerne ere kommunale Embedsmænd og Lønnes som saadanne af Kommunen, og det er ligeledes klart, at Kommunerne have den Pligt at lønne dem behørigt, og hvis de mangle Evne dertil, saa kan man med Grund komme dem til Hjælp, men forsaavidt de mangle Villie dertil, saa er der virkelig ingen Grund til at komme dem til Hjælp. Nu er det jo klart, at det er disse kommunale Embedsmænd, som man gaar hen og hjælper; men hvad gjør man tillige? Jeg skjønner ikke rettere, end at man sætter en Præmie for, at Kommunerne lade være at lønne ordentligt; det er en aldeles klar Sag, og naar man først er inde paa den Vej, saa skulle Kommunerne nok se at prutte saa meget, som de kunne og sige: Vi skulle nok faae det af Statskassen, som vi mangle. Nu siger det erede Medlem, at dette er en ven midlertidig Foranstaltning, vi ville slet ikke slaa det Princip fast, at Staten skal hjælpe, vi ville ikke gaa en aldeles ny Vej; det kan være meget rigtigt at sige saaledes, men det er mindre heldigt, naar man gjør netop det Modsatte, og Ingen vil dog kunne benegte, at man med freidig Mod gaar ind paa en ganske ny Vej. Man siger nok, at det er noget aldeles Midlertidigt, man gjør; men saa megen Erfaring have dog vistnok de Fleste, at de ere sig bevidste, at er man først ved Finantsloven kommen ind paa Bevillingen af den Art, saa blive de i ethvert Fald staaende, indtil man kommer til en total Reform af det nuværende Forhold. Hvis der nu var al Sandsynlighed for, at vi kunne komme til en Skolereform til næste Aar, saa kunde man maaste gaa paa Afkob med sin Samvittighed og sige: Den Sag er ikke farlig; men for mig staaar det ureguelig saaledes, at have vi først betraadt denne Vej, saa vil det ikke haste med at komme bort fra den. Altsaa, det er jo dog Hovedpunktet i Sagen, at der her er Tale om kommunale Embedsmænd, om Embedsmænd, som væsentlig ansættes ved kommunale Foranstaltninger, eller paa hvis Ansættelse Kommunen har en overveiende Indflydelse (Afbrydelse). Jeg siger ikke afgjørende, men overveiende Indflydelse. (Rjær: Den er meget ringe.) Det erede Medlem siger, den er meget ringe, men det er ikke min Mening, i de allerfleste Tilfælde er det Kommunen, som har den afgjørende Stemme, med Hensyn til hvem der skal udnævnes til Skolelærere, der skal endda ikke saa ganske lidt til, naar Kommunens Indstilling